Lieta Nr. C33264615
Nr. C-1073-16/15

**SPRIEDUMS**
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 12.maijā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Lipska
ar sekretāri V.Rukseri,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "SEB banka" prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

AS "SEB banka" 2015.gada 26.martā cēlusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2006.gada 23.februārī starp Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fondu (turpmāk arī fonds) kā aizdevēju un atbildētājām kā solidārām aizņēmējām noslēgts aizdevuma līgums Nr. EMR-2026 (ar hipotēku) par aizdevuma 20 200 *euro* apmērā piešķiršanu nekustamajā īpašumā veikto ieguldījumu un saistību pret fondu refinansēšanai.

Aizdevums nodrošināts ar atbildētājai /pers. A/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese/ novadā hipotēku.

2006.gada 7.jūnijā starp fondu un prasītāju noslēgts prasījumu cesijas līgums Nr. 155-E, saskaņā ar kuru visi prasījumi, kas izriet no aizdevuma līguma, nodoti prasītājai, par ko izdarīti grozījumi nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodalījumā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem par aizdevuma izmantošanu jāmaksā procenti. Aizdevuma atmaksa noteikta līdz 2036.gada 1.aprīlim. Pēdējo maksājumu atbildētājas veikušas 2014.gada 29.oktobrī 1 5 *euro* apmērā, lai gan saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem aizdevums atmaksājams ar ikmēneša maksājumiem.

Tā kā aizdevuma maksājumi kavēti ilgāk par 60 dienām, 2014.gada 21.augustā prasītāja atbildētājām nosūtījusi prasību atmaksāt aizdevumu līdz 2014.gada 19.septembrim.

Kopējais atbildētāju parāds sastāv no pamatsummas atlikuma 17 167,15 *euro*, kavētiem procentiem 147,63 *euro* (aprēķināti par laiku no 2014.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 19.septembrim), likumiskajiem procentiem 515,01 *euro* (6% gadā no pamatparāda par laiku no 2014.gada 20.septembra līdz 2015.gada 19.martam), kopā 17 829,79 *euro*.

Pamatojoties uz Civillikuma 1589.pantu, 1720.panta otro daļu, 1759.panta pirmo daļu, 1756. un 1760.pantu, prasītāja lūgusi tiesu piedzīt solidāri no atbildētājām pamatparādu 17 167,15 *euro*, kavētos procentus 147,63 *euro*, likumiskos procentus 515,01 *euro*, tiesas izdevumus un noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Atbildētāja/pers. A/ savos paskaidrojumos norādījusi, ka prasību atzīst daļā par pamatparāda 17 167,15 *euro* un likumisko procentu 515,01 *euro* piedziņu.

Puses uz tiesas sēdi nav ieradušās, lai gan par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots.

Ar 2016.gada 11.aprīļa iesniegumu prasītāja lūgusi izskatīt lietu tās prombūtnē, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētāja/pers. A/ ar 2016.gada 25.aprīļa iesniegumu lūgusi tiesu izskatīt lietu bez viņas klātbūtnes, norādot, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

Ielūkojoties Vienotās migrācijas informācijas sistēmā, konstatēts, ka atbildētājas /pers. B/ deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/. Par tiesvedību atbildētāja informēta, nosūtot prasības pieteikumu un pavēsti par lietas izskatīšanu uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu, kas atbilst Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Atbildētāja citu dzīvesvietas adresi tiesai nav paziņojusi, tāpēc atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1]panta otrajai daļai uzskatāms, ka dokumenti atbildētājai izsniegti deklarētajā dzīvesvietas adresē septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas.

Atbildētāja paziņošanas prezumpciju nav atspēkojusi, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņas gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē, jo kā zināms, tad dzīvesvietas deklarēšanas mērķis ir, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību (*sk. Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantu*).

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzinusi par iespējamu izskatīt lietu pušu prombūtnē.

**Motīvu daļa**

Pārbaudījusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006.gada 23.februārī starp Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fondu kā aizdevēju un /pers. A/ un /pers. B/ kā solidārām aizņēmējām noslēgts aizdevuma līgums Nr. EMR-2026 (ar hipotēku), saskaņā ar kuru Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fonds izsniedzis atbildētājām aizdevumu 20 200 *euro*.

Ar lietā iesniegto 2006.gada 7.jūnija prasījumu cesijas līgumu Nr. 155-E apstiprinās, ka Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fonds nodevis AS "SEB banka" (pirms nosaukuma maiņas AS "SEB Latvijas Unibanka") savas prasījuma tiesības pret parādniecēm /pers. A/ un /pers. B/ ar visām pie šī prasījuma piederīgajām tiesībām un blakustiesībām, kas izriet no 2006.gada 23.februārī noslēgtā aizdevuma līguma Nr. EMR-2026.

No cesijas līguma izriet, ka cesionārs AS "SEB banka" pārņēmusi prasījumus, kas izriet no aizdevuma līguma Nr. EMR-2026, kas vienlaikus ir arī šajā lietā iesniegtā prasības pieteikuma pamatā.

Atbilstoši Civillikuma 1793.panta 3.punktam prasījumi var pāriet no agrāka kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Civillikuma 1801.pants noteic, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

No noslēgtā aizdevuma līguma 1.3.punkta redzams, ka saistības pilnīgas izpildes termiņš ir pielīgts 2036.gadā.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1935.pantam līgums, ar ko viena puse apsola aizdevumu dot, bet otra to pieņemt, ir spēkā no tā laika, kad līdzēji vienojas savā starpā par aizdodamā daudzuma apmēru.

Tiesa secina, ka starp pusēm noslēgts Civillikuma 1934.pantam atbilstošs aizdevuma līgums, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, tajā skaitā atbildētajām apņemoties atdot aizdevumu un maksāt procentus. Minētais atbilst arī Civillikuma 1943.pantā paredzētajam, proti, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis, Civillikuma 1946.panta nosacījumiem par pienākumu maksāt procentus par aizdevumu, ja tie norunāti.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu. Savukārt Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Ievērojot norādīto, atbildētājām ir pienākums pildīt pielīgtās saistības, taču kā izriet no prasības pieteikumā norādītā un lietas materiālos esošā parāda aprēķina, atbildētājas savas saistības saskaņā ar starp pusēm noslēgto līgumu nav pildījušas – kavējušas aizdevuma maksājumus ilgāk par 60 dienām. Pēdējais maksājums veikts 2014.gada 29.oktobrī 15 *euro* apmērā.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši pušu līguma 12.daļai prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, ja tiek kavēti aizdevuma atmaksas maksājumi.

Tā kā atbildētājas kavējušas aizdevuma maksājumus ilgāk par 60 dienām, 2014.gada 21.augustā aizdevējs izmantojis pielīgtās tiesības un atkāpies no līguma, pieprasot aizdevuma atmaksu līdz 2014.gada 19.septembrim.

Tiesa secina, ka prasītājas rīcība atbilst līguma noteikumiem un Civillikuma 1589.pantā noteiktajam.

Atbildētāja/pers. A/ prasību atzinusi, savukārt atbildētāja /pers. B/ nav apstrīdējusi, ka kavējusi samaksas termiņus. To ievērojot, banka pamatoti izmantojusi līgumā paredzētās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un līgums pamatoti izbeigts pirms termiņa. Ar atkāpšanos no līguma pušu tiesības un pienākumi mainās - aizņēmējam tiek anulēti viņam labvēlīgi aizdevuma atmaksāšanas noteikumi un viņam atlikusī aizdevuma summa jāatmaksā nekavējoši. Ar kreditora atkāpšanos no līguma notiek paātrināta norēķināšanās par atlikušo parādu.

Atbildētājas nav apstrīdējušas noslēgtā līguma tiesiskumu, un tiesai nav iesniegušas pierādījumus tam, ka savas saistības ir izpildījušas un saņemto aizdevumu atmaksājušas. Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt, ka aizņēmējas nav atmaksājušas aizdevumu, jo atbilstoši Civillikuma 1838.pantam pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo.

Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka atbildētājas maksājuma saistības nav izpildījušas un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 17 167,15 *euro*, kas piedzenama par labu prasītājai.

Prasītāja aprēķinājusi procentus 147,63 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (Civillikuma 844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Atbilstoši Civillikuma 1756.pantam pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (..).

Saskaņā ar aizdevuma līguma 4.1.punktu par aizdevuma izmantošanu atbildētājas pielīgušas pienākumu maksāt procentus.

Ņemot vērā uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka prasība par procentu piedziņu ir apmierināma, piedzenot nesamaksātos procentus 147,63 *euro*. Saskaņā ar pielīgto bankai ir tiesības prasīt procentu samaksu, kas, ievērojot judikatūru (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-644*), aprēķināti par laiku līdz brīdim, kad banka paziņojusi par vienpusēju atkāpšanos no līguma.

Ievērojot minēto un Civillikuma 1590.pantā noteikto, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, tiesa atzīst, ka atbildētāju pienākums ir pildīt ar noslēgto līgumu pielīgtās saistības un saskaņā ar līgumā noteikto no atbildētājām piedzenami aprēķinātie un nesamaksātie procenti 147,63 *euro*.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, bet panta ceturtā daļa paredz, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka bankai ir tiesības saņemt no atbildētājām likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laika periodu no 2014.gada 20.septembra līdz 2015.gada 19.martam 515,01 *euro*. Prasītājai ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas – tad arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu bankai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Ievērojot iepriekš minēto tiesisko regulējumu un faktu, ka atbildētājas turpina kavēt saistību izpildi un faktiski lietot prasītājai piederošu kapitālu, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Civillikuma 1670.pants noteic, ka par nedalītu jeb solidāru prasījums vai saistība atzīstami tad, kad no vairākiem kreditoriem katrs var prasīt visu priekšmetu, vai kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, pie kam tomēr priekšmetu var prasīt un tas jāizpilda tikai vienu reizi. Tādā gadījumā pirmos sauc par kopkreditoriem, bet otros par kopparādniekiem.

Civillikuma 1672.pants noteic, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1673.pantu līgums un testaments nodibina solidāru saistību tikai tad, kad līdzēji vai testators to tieši noteikuši.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1683.pantu kreditors var pēc sava ieskata prasīt visas saistības izpildījumu no visiem vai tikai no dažiem kopparādniekiem, vai arī tikai no viena, bet ja prasījuma priekšmets ir dalāms, tad viņš, ja vēlas, var prasīt arī tikai tā daļu. Tomēr viņš tādēļ nezaudē savu tiesību uz visu prasījumu, bet gan pārējo var prasīt pat arī no tā kopparādnieka, no kura agrāk prasījis tikai daļu.

Aizdevuma līgumu atbildētājas noslēgušas kā solidāras aizņēmējas. Tādējādi tiesai ir pamats atzīt, ka atbildētājas uzņēmušās solidāras saistības pret prasītāju.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, līdz ar ko no atbildētājām prasītājas labā piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva 862,21 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,53 *euro*, kopā 869,74 *euro*.

Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97. un 193.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt solidāri no /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "SEB banka", reģistrācijas numurs 40003151743, pamatsummas parādu 17 167,15 *euro,* procentus 147,63 *euro*, likumiskos procentus 515,01 *euro* un tiesas izdevumus 869,74 *euro*, pavisam kopā piedzīt 18 699,53 *euro* (astoņpadsmit tūkstoši seši simti deviņdesmit deviņi *euro* un 53 centi).

Noteikt AS "SEB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt solidāri no /pers. A/ un /pers. B/ likumiskos 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet nesamaksātās pamatparāda summas.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Parāda samaksa veicama uz prasībā norādīto AS "SEB banka" kontu Nr. LV60 UNLA 0091 0029 0440 0 (mērķis EMR-2026, /pers. A/, /pers. B/).

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 19.maijā.

Tiesnese I.Lipska